

Συχνές ερωτήσεις – απαντήσεις σχετικά με το εμβόλιο έναντι του SARS-CoV-2 της Johnson & Johnson

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Γιάννης Ντάνας, Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ)(<https://mdimop.gr/covid19/>) συνοψίζουν τη δημοσίευση των E.H.Livingston, P.N.Malani και C. Buddy Creech στην έγκριτη επιστημονική επιθεώρηση JAMA (“The Johnson & Johnson Vaccine for COVID-19” JAMA. March 1, 2021. doi:10.1001/jama.2021.2927) καθώς και σχετικό άρθρο στο περιοδικό Nature (doi: <https://doi.org/10.1038/d41586-021-00526-w>).

Το εμβόλιο της Johnson & Johnson δρα εντελώς διαφορετικά από τα εμβόλια των Pfizer και Moderna και είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό ως προς την πρόληψη μέτριας προς σοβαρής νόσου COVID-19. Η εταιρεία Johnson & Johnson στοχεύει στην παραγωγή 100 εκατομμυρίων δόσεων του εμβολίου εντός του πρώτου ήμισυ του 2021.

Τι είναι το προσφάτως εγκεκριμένο εμβόλιο της Johnson & Johnson?

Το συγκεκριμένο εμβόλιο βασίζεται σε μια τεχνολογία παρασκευής που χρησιμοποιεί ένα ιό που ονομάζεται αδενιός και αποτελεί κοινό αίτιο αναπνευστικών λοιμώξεων. Το γενετικό υλικό DNA του αδενιού τροποποιείται κατάλληλα ώστε να παράγει την πρωτεΐνη S του ιού SARS-CoV-2 και να προκαλέσει την ανάπτυξη ανοσιακής απάντησης του ανθρώπινου οργανισμού. Ο αδενιός δε μπορεί να πολλαπλασιαστεί και γι’αυτό δε μπορεί να προκαλέσει λοίμωξη στον εμβολιασμένο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη προσέγγιση βασίζεται σε σταθερά μόρια γενετικού υλικού DNA και γι’αυτό δεν απαιτεί συνθήκες βαθιάς κατάψυξης για την αποθήκευση και τη διανομή.

Σε τι διαφέρει το εμβόλιο της Johnson & Johnson από τα υπόλοιπα εμβόλια έναντι του SARS-CoV-2?

Τα εμβόλια της Pfizer και της Moderna στηρίζονται σε τεχνολογία που χρησιμοποιεί το mRNA ως γενετικό υλικό που κωδικοποιεί για την πρωτεΐνη S που χρησιμοποιεί ο SARS-CoV-2 για να εισβάλλει στα ανθρώπινα κύτταρα. Το mRNA του εμβολίου προστατεύεται από λιπιδικά νανοσωματίδια που το περιβάλλουν και μόλις ενεθεί στον ανθρώπινο οργανισμό προκαλεί την ανοσιακή απάντηση του οργανισμού. Επειδή όμως το γενετικό υλικό αποδομάται γρήγορα σε θερμοκρασίες δωματίου, αυτά τα εμβόλια πρέπει να διατηρούνται σε πολύ ψυχρά περιβάλλοντα μέχρι να χορηγηθούν, σε αντίθεση με το εμβόλιο της Johnson & Johnson το οποίο μπορεί να διατηρηθεί έως και 3 μήνες στο ψυγείο. Ένα άλλο χαρακτηριστικό του νέου εμβολίου είναι η χορήγησή του σε μία μόνο δόση, σε αντίθεση με τα εμβόλια των Pfizer και

Moderna. Τα ανωτέρω διευκολύνουν την εφαρμογή του νέου εμβολίου σε επίπεδο πληθυσμού, ιδιαίτερα όσον αφορά τον εμβολιασμό περιθωριοποιημένων κοινωνικά ομάδων αλλά και την τήρηση του εμβολιαστικού προγράμματος από το σύνολο του πληθυσμού.

Πόσο ασφαλές και αποτελεσματικό είναι το εμβόλιο της Johnson & Johnson?

Τα αρχικά αποτελέσματα από τις μελέτες με το εμβόλιο της Johnson & Johnson έδειξαν ότι το 90% των εμβολιασθέντων ανέπτυξαν αντισώματα έναντι του SARS-CoV-2. Σύμφωνα με αυτά τα προκαταρκτικά δεδομένα κλινικής μελέτης, που συμπεριέλαβε πάνω από 40.000 άτομα σε 8 χώρες παγκοσμίως, η μία δόση του εμβολίου της Johnson & Johnson ήταν κατά 66% αποτελεσματικό στην πρόληψη της μέτριας προς σοβαρής νόσου COVID-19, 85% αποτελεσματικό στην πρόληψη σοβαρής νόσου και 100% αποτελεσματικό στην πρόληψη της νοσηλείας και του θανάτου λόγω COVID-19. Τα δεδομένα δείχνουν ότι το νέο εμβόλιο είναι επίσης αποτελεσματικό και ως προς τη λοίμωξη από το νέο στέλεχος του κορωνοϊού B.1.351 που πρωτοεντοπίστηκε στη Νότια Αφρική. Στις κλινικές μελέτες δεν παρατηρήθηκε καμία σοβαρή αλλεργική αντίδραση και οι ανεπιθύμητες ενέργειες ήταν παρόμοιες με αυτές που παρατηρήθηκαν με άλλα εμβόλια έναντι του SARS-CoV-2, ενώ το 9% των συμμετεχόντων εμφάνισαν πυρετό.